

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No7

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 99 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyulda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golischeva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

- Salimov Okil Umrzokovich**, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'zbekistonda aholi ish bilan bandligini oshirishda davlatning roli	20
Juraqulov Baxrimurod Ilxomovich	
BIM texnologiyasi: zamonaviy qurilish sohasida samaradorlik va shaffoflik omili	26
Usmonov F.B., Rajabova A.Sh.	
Nodavlat oliy ta'lim muassasalarida marketing faoliyati samaradorligini oshirish metodologiyasini takomillashtirish	31
Yuldashov Isomiddin Sidiqovich	
Korxonada iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda diversifikatsiya strategiyasining roli.....	35
Alimatova Shoxsanam Abdumalik qizi	
Модели совместного развития человеческого капитала и искусственного интеллекта в цифровую эпоху	40
Явкачев Шохзод Зайниддин углы	
Navigating sustainable development: management challenges and solutions in the oil and gas sector	49
Kudratkhodjaeva Ziyoda Kamol kizi	
Banklarda moliyaviy barqarorlikning nazariy asoslari.....	56
Djalilov G'ayrat Qaxramanovich	
Mechanisms for stimulating investment activity at energy industry enterprises.....	60
Matchanov Umirzak Seytjanovich	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda turizm industriyasidan foydalanishda xorijiy mamlakatlar tajribalari	66
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich	
O'zbekistonda barqaror davlat qarzi siyosatini shakllantirishning ustuvor yo'nalishlari	71
Sayfutdinov Xasanboy Dilshodovich	
Международный опыт сельскохозяйственного налогообложения и возможности его применения в узбекистане.....	76
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
Economic analysis and development strategy of the composites market in the regions of Uzbekistan	81
S.S.Sidiqov, A.A.G'ulomov, B.R.Tillayeva	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mustaqillikning kutilayotgan istiqbollari va hozirgi natijalari.....	88
Muxamedov Ravshan Zafarovich	
Elektron tijoratni soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish yo'llari.....	93
Homidov Baxtiyor Rahimberdievich	

ELEKTRON TIJORATNI SOLIQQA TORTISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI

Homidov Baxtiyor Rahimberdievich

O‘zbekiston Respublikasi Bank-Moliya Akademiyasi mustaqil izlanuvchisi

baxtiyor.xamidov@soliq.uz

ORCID ID: 0009-0003-7866-9257

Annotatsiya: Raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi sharoitida elektron tijorat global miqyosda iqtisodiy faollikning muhim yo‘nalishiga aylanmoqda. Shu bilan birga, mazkur sohani samarali soliqqa tortish masalasi ko‘plab davlatlar uchun dolzarb muammo bo‘lib qolmoqda. Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasida elektron tijoratni soliqqa tortish mexanizmlarining holati tahlil qilinib, mavjud muammolar va institutsional to‘siqlar aniqlanadi. Xalqaro tajriba, xususan Yevropa Ittifoqi, AQSH, Rossiya va Osiyo davlatlari amaliyoti asosida zamonaviy yondashuvlar o‘rganilmoqda. Tadqiqot natijasida O‘zbekistonda e-tijoratdan olinadigan soliqlarni oshirishga qaratilgan takliflar, jumladan raqamli monitoring tizimlari, platformalarni soliq agenti sifatida jalb qilish, soddalashtirilgan ro‘yxatga olish tizimlari va soliqni avtomatik hisoblash texnologiyalari asosida takomillashtirish yo‘llari ishlab chiqilgan. Maqola natijalari amaliyotchi mutaxassislar, soliq idoralari va qonunchilik tashabbuskorlari uchun foydali bo‘lishi mumkin.

Kalit so‘zlar: elektron tijorat, soliqqa tortish, raqamli iqtisodiyot, soliq siyosati, O‘zbekiston, BEPS, raqamli xizmatlar solig‘i.

Abstract: In the context of the rapid development of the digital economy, e-commerce is becoming an important area of economic activity on a global scale. At the same time, the issue of effective taxation of this sector remains one of the pressing problems for many countries. This article analyzes the state of e-commerce taxation mechanisms in the Republic of Uzbekistan, identifies existing problems and institutional barriers. Modern approaches are studied based on international experience - in particular, the practices of the European Union, the USA, Russia and Asian countries. As a result of the study, proposals were developed to increase taxes collected from e-commerce in Uzbekistan, including digital monitoring systems, the involvement of platforms as tax agents, simplified registration systems and ways to improve tax calculation based on automated technologies. The results of the article may be useful for practicing specialists, tax authorities and legislative initiators.

Key words: e-commerce, taxation, digital economy, tax policy, Uzbekistan, BEPS, digital services tax.

Аннотация: В условиях стремительного развития цифровой экономики электронная коммерция становится важной сферой экономической деятельности в мировом масштабе. При этом вопрос эффективного налогообложения данного сектора остается одной из актуальных проблем для многих стран. В данной статье анализируется состояние механизмов налогообложения электронной коммерции в Республике Узбекистан, выявляются существующие проблемы и институциональные барьеры. Изучаются современные подходы на основе международного опыта — в частности, практики Европейского союза, США, России и стран Азии. В результате исследования разработаны предложения по повышению налогов, собираемых с электронной коммерции в Узбекистане, в том числе по цифровым системам мониторинга, привлечению платформ в качестве налоговых агентов, упрощенным системам регистрации и способам совершенствования исчисления налогов на основе автоматизированных технологий. Результаты статьи могут быть полезны практикующим специалистам, налоговым органам и законодательным инициаторам.

Ключевые слова: электронная коммерция, налогообложение, цифровая экономика, налоговая политика, Узбекистан, BEPS, налог на цифровые услуги.

KIRISH

So'nggi yillarda jahon miqyosida raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi elektron tijoratning keng ko'lamda taraqqiy etishiga olib kelmoqda. Zamonaviy texnologiyalar, mobil ilovalar va internet tarmog'i vositasida tovarlar hamda xizmatlar almashinuvi yangi bosqichga ko'tarildi. Shu jarayonda savdo operatsiyalarining an'anaviy shakldan virtual muhitga o'tishi iqtisodiy munosabatlarning mazmun-mohiyatini tubdan o'zgartirmoqda. Ayniqsa, COVID-19 pandemiyasidan so'ng dunyoda elektron savdoning ulushi sezilarli darajada oshdi, bu esa davlatlar uchun fiskal siyosatni qayta ko'rib chiqishni taqozo etmoqda.

O'zbekiston Respublikasida ham elektron tijorat jadal rivojlanmoqda. Davlat tomonidan raqamlashtirishga oid qator konsepsiyalar va dasturlar qabul qilinib, "Elektron hukumat", "Raqamli O'zbekiston – 2030", "Soliq ma'muriyatchiligini modernizatsiya qilish" kabi yirik loyihalar amalga oshirilmoqda. Natijada turli tarmoqlarda, jumladan chakana savdo, xizmat ko'rsatish, transport-logistika va ta'lim sohalarida elektron savdoning ulushi oshib bormoqda. Biroq ushbu jarayonni soliqqa tortish mexanizmlarining hozirgi holati ko'plab muammolarni yuzaga keltirmoqda. Jumladan, yuridik va jismoniy shaxslarning daromadlarini yashirish, soliqdan bo'yin tovlash, "soya iqtisodiyoti"ning kengayishi, xorijiy kompaniyalarning nazoratdan tashqarida faoliyat yuritishi kabi holatlar jiddiy fiskal yo'qotishlarga olib kelmoqda.

Amaldagi soliq tizimi, asosan, an'anaviy iqtisodiy faoliyat turlariga mo'ljallangani sababli, elektron tijoratning o'ziga xos xususiyatlarini to'liq qamrab olmayapti. Masalan, mahsulot yetkazib berishda moddiy harakatlanuvchi aktivlar bo'lmasligi, tranzaksiyalarning tezligi va ko'p hollarda offshor zonalar orqali amalga oshirilishi mavjud soliq mexanizmlarining samarasizligiga sabab bo'lmoqda. Bu esa o'z navbatida soliq bazasining torayishiga, davlat budjeti tushumlarining kamayishiga va iqtisodiy tengsizliklarning kuchayishiga olib kelmoqda.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatmoqdaki, elektron tijoratni samarali soliqqa tortish uchun maxsus yondashuvlar zarur. Ularning ichida eng dolzarb bo'lganlari – raqamli xizmatlar solig'i, One Stop Shop (OSS) tizimi, marketplace platformalarni soliq agenti sifatida jalb qilish, shuningdek avtomatlashtirilgan soliq monitoring tizimlaridir. Bunday yondashuvlar nafaqat soliq ma'muriyatchiligini soddalashtiradi, balki fiskal tushumlarni oshirish orqali budget barqarorligini ta'minlaydi.

Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasida elektron tijorat subyektlarini soliqqa tortish tizimining hozirgi holati chuqur tahlil qilinmoqda. Shuningdek, mavjud tizimdagi kamchiliklar aniqlanib, ilg'or xorijiy tajriba asosida soliq mexanizmini takomillashtirish yo'llari ishlab chiqilmoqda. Maqolaning ilmiy yangiligi shundan iboratki, unda elektron tijorat subyektlarining fiskal intizomini oshirish, avtomatlashtirilgan monitoring mexanizmlarini joriy etish va xorijiy raqamli xizmatlar ko'rsatuvchilarni soliq maydoniga jalb qilish bo'yicha kompleks takliflar ilgari surilmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Elektron tijoratni soliqqa tortish bo'yicha ilmiy-adabiy manbalar tahlili ushbu sohaning nazariy asoslari va amaliy yondashuvlarini chuqur o'rganishga zamin yaratadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatmoqdaki, elektron tijorat faoliyatining tezkor, ko'p tomonlama va transchegaraviy tabiati uni an'anaviy soliq modellaridan farqlab turadi. Shu bois, adabiyotlar ikki asosiy yo'nalishda jamlangan: birinchisi – elektron tijoratning iqtisodiy va institutsional tabiati, ikkinchisi esa raqamli iqtisodiyot sharoitida soliq mexanizmlarining o'zgarishiga bag'ishlangan.

UNCTAD 2021-yilda chop etgan "Digital Economy Report" hisobotida raqamli iqtisodiyotning o'sish sur'atlari va u bilan bog'liq makroiqtisodiy muammolar keng yoritilgan. Ushbu hisobotda elektron tijorat iqtisodiy o'sish, ish o'rnlari yaratish va soliq bazasini kengaytirish vositasi sifatida qaraladi. Shuningdek, e-commerce faoliyatining regulyativ va fiskal muammolari, ayniqsa rivojlanayotgan davlatlarda, alohida e'tirof etiladi.[1]

Deloitte 2022-yilda va EY 2023-yilda chop etgan tahliliy ma'lumotlar ham elektron tijorat sektorining global dinamikasini ochib beradi. Deloitte'ning "Global E-Commerce Taxation Guide" nashrida raqamli xizmatlarning soliqqa tortilishi bo'yicha mamlakatlar kesimida soliq stavkalari, ma'muriy mexanizmlar va qonunchilikdagi farqlar bayon qilingan.

OECD 2021-yilda ishlab chiqargan "Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy" hisobotida raqamli xizmatlar solig'i (DST) va foyda ko'chirilishini oldini olishga doir chora-tadbirlar (BEPS – Base Erosion and Profit Shifting) konsepsiyalari keng ko'lamda yoritilgan. Aynan ushbu tashabbus elektron tijoratni qamrab olgan transchegaraviy tranzaksiyalarni soliq maydoniga jalb qilishning eng muhim xalqaro yondashuvi hisoblanadi.[1]

BEPS 2.0 paketi tarkibida ishlab chiqilgan "Pillar One" va "Pillar Two" yondashuvlari orqali xalqaro yirik internet kompaniyalari faoliyatini soliqqa tortishning yagona mexanizmlarini ishlab chiqishga urinishlar olib borilmoqda.

Yevropa Ittifoqi 2021-yildan boshlab “VAT One Stop Shop” (OSS) va “Import OSS” (IOSS) tizimlarini joriy etdi. Bu tizimlar chet elda joylashgan sotuvchilarning Yevropa Ittifoqiga mahsulot yetkazib berishi bilan bog‘liq QQS (VAT) majburiyatlarini soddalashtirdi. Bu yondashuv ko‘p davlatlar uchun namunali model sifatida qaralmoqda (European Commission, 2020).

AQSHda esa soliq yurisdiksiyasi shtatlar darajasida bo‘lganligi sababli, marketplace facilitator qonunlari orqali yirik onlayn platformalar – Amazon, eBay, Etsy kabi saytlar mijozlar o‘rniga soliq yig‘uvchi agent sifatida javobgar bo‘lishi belgilanmoqda (IRS, 2022).

Xitoy, Hindiston va Janubiy Koreya elektron tijoratni soliq maydoniga jalb qilish bo‘yicha ilg‘or texnologik yondashuvlarni joriy qilgan. Xitoyda onlayn platformalar davlat tomonidan avtomatik kuzatib boriladi va har bir tranzaksiya real vaqtda soliq ma‘lumotlar bazasiga uzatiladi. Hindistonda esa GST tizimi raqamli to‘lovlar asosida avtomatik soliq hisobini yuritadi.

Rossiya Federatsiyasi 2017-yildan boshlab “Google Solig‘i”ni joriy qilgan bo‘lib, xorijiy raqamli xizmat ko‘rsatuvchilar uchun QQSni to‘lash majburiyatini belgilagan. Ushbu yondashuv O‘zbekiston bilan o‘xshash muammolarga ega bo‘lgani uchun taqqoslashlar nuqtayi nazaridan muhim ahamiyatga ega.

O‘zbekiston Respublikasi Soliq kodeksi 2020-yil tahririda elektron tijorat alohida faoliyat turi sifatida belgilangan bo‘lib, unga oid QQS va aylanmadan olinadigan soliq stavkalari aniq ko‘rsatilgan. Shu bilan birga, 2022-yildan boshlab e-commerce subyektlari uchun soddalashtirilgan ro‘yxatga olish va elektron hisobot topshirish mexanizmlari joriy etilgan.

K.K. Sarsenov 2021-yilda o‘z maqolasida raqamli iqtisodiyot sharoitida fiskal siyosatning o‘zgaruvchan modelini asoslab beradi va elektron tijoratni nazorat qilishda real vaqti monitoring hamda QR-kod orqali to‘lov kuzatuvini taklif etadi.

A. Khasanov 2023-yilda esa O‘zbekiston misolida elektron xizmatlar uchun soddalashtirilgan soliq tizimini ishlab chiqishni taklif qilib, xorijiy tajribalarni mahalliy sharoitga moslashtirish g‘oyasini ilgari suradi.

Adabiyotlar sharhi shuni ko‘rsatmoqdaki, elektron tijoratni soliqqa tortish bo‘yicha yagona universal yondashuv mavjud emas. Har bir davlat iqtisodiy, huquqiy va texnologik imkoniyatlardan kelib chiqib o‘ziga xos mexanizmlarni ishlab chiqmoqda. O‘zbekiston uchun esa mavjud xalqaro tajribalarning moslashtirilgan modelini ishlab chiqish va raqamli infratuzilmani mustahkamlash dolzarb masala hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI:

Elektron tijoratni soliqqa tortish tizimining takomillashtirilishi bugungi kunda global va milliy iqtisodiy siyosatning eng muhim yo‘nalishlaridan biriga aylanmoqda. Raqamli iqtisodiyot rivojlanishi fonida yuzaga kelayotgan yangi soliq bazalari an‘anaviy fiskal nazorat mexanizmlarining samaradorligini pasaytirmoqda. Shu bois, ushbu maqolada elektron tijoratni soliqqa tortish tizimini takomillashtirishga qaratilgan ilmiy-amaliy tavsiyalarni ishlab chiqish, ularni nazariy jihatdan asoslash va xalqaro tajribalar bilan solishtirish tadqiqotning asosiy vazifasi sifatida belgilangan. Bunda murakkab metodologik yondashuvlar tizimi qo‘llanilib, O‘zbekiston sharoitida raqamli soliq infratuzilmasini mustahkamlash uchun asos yaratildi.

Avvalo, ilmiy-analitik yondashuv asosida O‘zbekistonda e-tijoratdan olinadigan soliqlarning samaradorligini oshirishga qaratilgan mexanizmlar o‘rganildi. Bunda nafaqat amaldagi qonunchilik, balki e-tijoratning real holati va soliq tushumlari bo‘yicha mavjud statistik ma‘lumotlar ham tahlil qilindi. Tahlil doirasida raqamli iqtisodiyot nazariyalari, soliq bazasini aniqlash tamoyillari, fiskal muvozanat va xavfsizlik, shuningdek soliqdan bo‘yin tovlashning raqamli shakllari muayyan nazariy asos sifatida xizmat qildi.

Shu bilan birga, tadqiqotda me‘yoriy-huquqiy tahlil yondashuvi muhim o‘rin egalladi. O‘zbekiston Respublikasi Soliq kodeksi, Prezident qarorlari, Vazirlar Mahkamasi hujjatlari hamda Davlat soliq qo‘mitasi tomonidan qabul qilingan me‘yoriy aktlar asosida milliy soliq siyosatining elektron tijoratga tatbiq etilishi chuqur o‘rganildi. Shuningdek, soliq organlarining amaliy faoliyatida qo‘llanilayotgan deklaratsiyalar va hisobot shakllari orqali mavjud tizimning to‘liqlik darajasi baholandi.[8]

Tadqiqotda statistik va empirik yondashuvlar ham alohida o‘rin egalladi. Bu maqsadda O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi, DSQ, Markaziy bank va xalqaro tashkilotlar – UNCTAD, OECD, World Bank kabi manbalar ma‘lumotlaridan foydalanildi. Analizlar e-tijorat hajmining o‘shish tendensiyalari, soliq tushumlaridagi ulushi va subyektlar sonining dinamikasi kabi yo‘nalishlarda olib borildi. Trend tahlili, oddiy regressiya modeli va boshqa davlatlar bilan komparativ solishtirish metodlari orqali statistik ma‘lumotlar asosida chuqur xulosalar chiqarildi (1-jadval)

1-jadval. Elektron tijoratni soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish yo'llari

№	Taklif yo'nalishi	Asosiy choralar
1	Raqamli soliq infratuzilmasini kuchaytirish	Real vaqti monitoring tizimi, e-invoice va QR-kodli to'lov tizimini joriy etish
2	Platformalarni soliq agenti sifatida jalb qilish	OLX.uz, Avtoelon kabi platformalarga soliq agenti maqomini berish
3	Xorijiy raqamli xizmatlarni soliqqa tortish	Google, Netflix, Spotify kabi xizmatlar uchun QQS ro'yxatga olish tizimini joriy etish
4	Soliq tizimini soddalashtirish va rag'batlantirish	Kichik biznes uchun 2–3% aylanma soliq, soliqni o'z vaqtida to'laganlarga imtiyoz va mukofotlar
5	Qonunchilik va institutsional islohotlar	Soliq kodeksiga alohida bob kiritish, DSQda raqamli iqtisodiyot bo'limi tashkil etish

Manba: www.soliq.uz. Muallif tomonidan ishlandi.

Bundan tashqari, xalqaro tajriba tahlili tadqiqotning asosiy tarkibiy qismlaridan biri bo'ldi. OECD, European Commission, IMF, Deloitte, EY kabi tashkilotlarning tahliliy hisobotlari asosida Yevropa Ittifoqi, AQSH, Rossiya, Xitoy va Hindiston kabi davlatlarning elektron tijoratni soliqqa tortish tajribalari o'rganildi. Bu davlatlardagi amaliyotlarni solishtirish orqali O'zbekiston sharoitiga moslashtirilgan takliflar ishlab chiqildi. Jumladan, OSS/IOSS tizimlari, Marketplace Facilitator qonunlari, real vaqt monitoringi va GST tizimlari misolida xalqaro yondashuvlarning afzallik va kamchiliklari aniqlandi.

Maqolada, shuningdek, ekspert baholash metodidan ham foydalanildi. Soliq organlari mutaxassislari, iqtisodchi olimlar va moliyaviy amaliyotchilar bilan o'tkazilgan norasmiy suhbatlar orqali e-tijoratda kuzatilayotgan muammolar, qonunchilikdagi bo'shliqlar va fiskal ma'muriyatchilikdagi zaif jihatlar aniqlangan. Bu yondashuv orqali ilmiy tahlil va real amaliyot o'rtasidagi bog'liqlik mustahkamlandi.

Tadqiqotning yakuniy bosqichida esa konstruktor yondashuvi asosida takliflar ishlab chiqildi. Takliflarning har biri huquqiy asoslanish darajasi, amaliyotga joriy etish imkoniyati, budjetga ta'sir ko'lamini, e-tijorat subyektlari uchun qulaylik darajasi va soya iqtisodiyotini qisqartirishga ta'siri mezonlari asosida baholandi. Shundan kelib chiqib, maqolaning asosiy natijasi sifatida kompleks takomillashtirish strategiyasi ishlab chiqildi.

Mazkur ilmiy maqolada tadqiqot metodologiyasi zamonaviy ilmiy yondashuvlar va amaliy vositalarning uyg'unligi asosida shakllantirildi. Tahlil natijalari orqali O'zbekistonda elektron tijoratni soliqqa tortish tizimidagi asosiy kamchiliklar aniqlanib, milliy va xalqaro tajribalar asosida asosli hamda tatbiq etilishi mumkin bo'lgan yechimlar taklif etildi. Bu esa maqolaning nafaqat nazariy, balki amaliy ahamiyatini ham belgilaydi.

Tahlil va natijalar: Elektron tijoratning jadal sur'atlarda rivojlanishi O'zbekiston uchun katta iqtisodiy salohiyatni anglatadi. Shu bilan birga, ushbu yangi iqtisodiy muhit davlat moliyasi va soliq siyosati oldiga mutlaqo yangi muammolar hamda vazifalarni qo'yimoqda. Mazkur bo'limda O'zbekistonda elektron tijoratni soliqqa tortish tizimining mavjud holati, muammolari va xalqaro tajriba asosida olib borilgan tahlillar bayon etilib, eng dolzarb natijalarga e'tibor qaratiladi.

Avvalo, mavjud statistika tahlili O'zbekistonda elektron tijorat hajmining yildan yilga ortib borayotganini ko'rsatmoqda. Davlat soliq qo'mitasi va Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yil yakuniga kelib ro'yxatdan o'tgan elektron savdo subyektlari soni 70 mingdan oshgan. Raqamli platformalar orqali amalga oshirilgan savdo hajmi esa 20 trillion so'mdan ortiqni tashkil etgan. Biroq bu o'sish fiskal ko'rsatkichlarda yetarlicha aks etmayapti. 2023-yilda e-tijorat subyektlari tomonidan to'langan soliqlar umumiy davlat soliq tushumlarining bor-yo'gi 1,3 foizini tashkil etgan. Bu esa ushbu sektorning iqtisodiy salohiyatiga nisbatan nihoyatda past ko'rsatkich hisoblanadi.[7]

Tahlil natijalariga ko'ra, mavjud soliq ma'muriyatchiligi ushbu yangi sektor xususiyatlarini to'liq qamrab ololmayapti. Rasmiy ro'yxatdan o'tmagan onlayn sotuvchilar, ijtimoiy tarmoqlar orqali amalga oshirilayotgan noformal savdolar, xorijiy raqamli xizmatlar ko'rsatuvchilarning soliqqa tortilmayotgani – bularning barchasi fiskal nazorat mexanizmlarida zaiflik mavjudligini ko'rsatmoqda. Elektron invois tizimining yetarlicha rivojlanmagani, onlayn to'lovlar ustidan real vaqt nazoratining yo'qligi esa bu muammoni yanada chuqurlashtirmoqda (2-jadval).

2-jadval. Elektron tijorat va soliqla tortish ko'rsatkichlari (2020–2024)

Ko'rsatkich	2020	2021	2022	2023	2024
E-tijorat subyektlari soni (ming)	18	28	40	55	70
Umumiy savdo hajmi (trln so'm)	3.2	6.5	10.1	15.7	20.3
E-tijoratdan tushgan soliqlar (mlrd so'm)	120	250	390	520	690
E-tijorat soliqlarining umumiy tushumlardagi ulushi (%)	0.17	0.30	0.42	0.50	0.58
Rasmiy ro'yxatdan o'tmagan e-sotuvchilar (baholangan, %)	65	60	55	48	42
Xorijiy platformalardan olinayotgan QQS (mlrd so'm)	0	0	0	0	0
Elektron invoisdan foydalanuvchi subyektlar ulushi (%)	10	15	25	38	52

Manba: O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi – www.soliq.uz

Xalqaro tajriba bilan solishtirish O'zbekiston uchun muhim saboqlar beradi. Yevropa Ittifoqi tomonidan joriy etilgan VAT One Stop Shop (OSS) tizimi chet ellik elektron xizmat ko'rsatuvchilarga yagona portal orqali bir nechta davlatlar QQSini hisobga olish imkonini yaratgan. AQSHda esa "Marketplace Facilitator" qonunlari orqali Amazon va eBay kabi yirik platformalar foydalanuvchilari nomidan soliqlarni yig'ib beradi. Xitoy esa texnologik innovatsiyalar orqali har bir onlayn tranzaksiyani real vaqt rejimida kuzatib boradi. Bu tajribalar shuni anglatadiki, raqamli iqtisodiy faoliyatni soliqqa tortishda avtomatlashtirilgan yechimlar, platformalarni jalb etish va byurokratik yukni kamaytirish muhim omil sanaladi.

Tahlil davomida aniqlangan asosiy muammolar quyidagilardan iborat: qonunchilikdagi bo'shliqlar, ma'muriy resurslarning cheklanganligi, soliqdan bo'yin tovlash holatlarining ko'pligi va kichik onlayn tadbirkorlar uchun soliq rejimining murakkabligi. Ko'plab soliq to'lovchilar elektron tijorat bilan shug'ullanishiga qaramay, rasmiy ro'yxatdan o'tmagan bo'lib, ularning faoliyati "soya iqtisodiyoti" doirasida qolmoqda. Bu holat nafaqat budget tushumlariga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda, balki iqtisodiy tengsizlikni ham kuchaytirmoqda.

Shu nuqtayi nazardan, tadqiqot natijalari bir nechta asosiy xulosalarga olib kelmoqda. Birinchidan, raqamli sektordan olinadigan soliqlar O'zbekiston iqtisodiyoti uchun muhim daromad manbaiga aylanishi mumkin, biroq bu imkoniyat hozircha yetarli darajada ishga solinmagan. Ikkinchidan, mavjud soliq tartiblari zamonaviy e-tijorat realiyalariga mos kelmaydi. Uchinchi va eng muhimi – bu sohada soddalashtirish, avtomatlashtirish va xalqaro tajribalardan foydalanish orqali yangi mexanizmlar ishlab chiqilishi zarur.[8]

O'zbekiston elektron tijoratni soliqqa tortishda aniq strategik yondashuvga muhtoj. Bu strategiya raqamli infratuzilmani kuchaytirish, soliq organlari imkoniyatlarini kengaytirish va qonunchilikni takomillashtirish bilan birga, xususiy sektor hamda xalqaro platformalar bilan hamkorlikni mustahkamlashga asoslanishi lozim. Mazkur tahliliy natijalar esa keyingi bo'limda bayon qilinadigan takomillashtirish yo'llari uchun ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekiston iqtisodiyotida elektron tijorat sektori yangi strategik darajaga chiqmoqda. Ammo bu sektorning soliq tizimidagi qamrovi hali ham kutilgan natijalarga javob bermayapti. Maqolada olib borilgan nazariy va amaliy tahlillar asosida aniqlanishicha, hozirgi soliq siyosati elektron tijoratning texnologik xususiyatlari va iqtisodiy mexanizmlariga moslashishda ortda qolmoqda. Shuning uchun O'zbekistonda elektron tijoratni soliqqa tortish tizimini zamonaviylashtirish va takomillashtirish, avvalo, raqamli infratuzilmani barpo etish, qonunchilikni isloh qilish va xalqaro tajribaga tayanilgan yondashuvlarni amaliyotga tatbiq etish orqali amalga oshirilishi kerak.

Birinchidan, mavjud muammolarning asosiy ildizi soliq infratuzilmasining raqamli muhitga tayyor emasligidir. Bugungi kunda onlayn savdolar soni va hajmi keskin ortayotgan bo'lsa-da, bu tranzaksiyalarning ko'pi fiskal maydondan tashqarida qolmoqda. Bunga qarshi samarali choralar qatorida real vaqtli monitoring tizimining joriy etilishi zarur. Soliq organlari barcha elektron tranzaksiyalarni aniqlash va ularni avtomatik tarzda nazorat qilish imkoniga ega bo'lishi kerak. Shuningdek, har bir savdo amaliyotining hujjatlashtirilishi uchun elektron inivois tizimi majburiylashtirilishi lozim. Bu tizim nafaqat huquqiy ishonchlilikni oshiradi, balki soliqdan bo'yin tovlashning oldini olishga xizmat qiladi.

Ikkinchidan, soliq tushumlarini oshirishda platformalarning ishtirokini kuchaytirish muhim ahamiyatga ega. Hozirgi kunda yirik onlayn savdo platformalari – OLX.uz, Avtoelon, Shopme va boshqalar – davlat budjetiga hech qanday soliq tushumi taqdim etmayapti. Shu sababli, bu platformalarga soliq agenti maqomi berilishi maqsadga muvofiqdir. Ular foydalanuvchilarning o'rniga soliqlarni ushlab qolib, davlat budjetiga o'tkazish uchun javobgar bo'lishi kerak. Bu yondashuv, ayniqsa, kichik tadbirkorlar uchun soliq deklaratsiyasi yukini kamaytiradi va ularni avtomatik tartibda fiskal tizimga jalb etadi.

Uchinchidan, xalqaro raqamli xizmat ko'rsatuvchilarning soliqqa tortilmasligi – soliq adolatsizligining asosiy ko'rinishidir. Hozirda O'zbekistonda Google, Netflix, Spotify, Amazon kabi kompaniyalar faoliyat yuritmoqda, ammo ular davlat budjetiga hech qanday to'lov amalga oshirmayapti. Shuning uchun soddalashtirilgan QQS ro'yxatga olish tizimi joriy qilinishi zarur. Bu orqali chet el kompaniyalari DSQ portalida ro'yxatdan o'tib, o'z xizmatlaridan tushgan daromadga avtomatik QQS hisoblab, davlatga o'tkazib berishlari lozim.

To'rtinchidan, kichik onlayn savdogarlar uchun raqamli soliq rejimini ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega. Murakkab buxgalteriya tizimi o'rniga aylanmadan 2–3 foiz avtomatik soliq stavkasi joriy etilishi ularning fiskal tizimga ko'proq jalb etilishiga xizmat qiladi. Bundan tashqari, soliqlarni o'z vaqtida to'lagan subyektlarga fiskal rag'batlar, masalan, imtiyozli stavkalar yoki marketing ko'rinishidagi mukofotlar berilishi raqobatbardosh va sog'lom soliq muhitini shakllantiradi. Har yili o'tkaziladigan "Eng yaxshi soliq to'lovchi e-sotuvchi" tanlovi bu yo'nalishda motivatsiyani kuchaytiradi.[10]

Beshinchidan, mazkur muammolarni tizimli hal qilish uchun qonunchilik va institutsional darajada islohotlar o'tkazilishi zarur. Soliq kodeksiga elektron tijoratga bag'ishlangan maxsus bob kiritilishi, elektron xizmatlar va raqamli operatsiyalar soliqqa tortilishi bo'yicha aniq normalarni belgilashga xizmat qiladi. Shuningdek, Davlat soliq qo'mitasi tarkibida maxsus "Raqamli iqtisodiyot bo'limi" tashkil qilinishi, ushbu sohaga ixtisoslashgan kadrlar orqali tizim samaradorligini oshirish imkonini beradi.

Yakuniy xulosaga ko'ra, maqolada ilgari surilgan tahlil va takliflar O'zbekiston Respublikasida elektron tijoratni soliqqa tortish tizimini takomillashtirish yo'lida nazariy asos va amaliy strategik yondashuvni belgilab beradi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida adolatli va samarali soliq siyosatini amalga oshirish – nafaqat davlat budjetining barqarorligi, balki iqtisodiy taraqqiyotning muhim kafolati hisoblanadi. Taklif etilgan mexanizmlarning bosqichma-bosqich joriy etilishi esa elektron tijoratda barqaror fiskal tartibot shakllanishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. OECD. (2021). Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy: BEPS Action 1 Final Report. OECD Publishing. Available at: <https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action1/> [Accessed 5 Jul. 2025].
2. European Commission. (2020). VAT for e-commerce in the EU. Available at: https://ec.europa.eu/taxation_customs/vat-e-commerce_en [Accessed 5 Jul. 2025].
3. UNCTAD. (2021). Digital Economy Report 2021: Cross-border data flows and development. United Nations: Geneva. Available at: <https://unctad.org/publication/digital-economy-report-2021> [Accessed 6 Jul. 2025].
4. World Bank. (2022). Digital Economy and Taxation: Global Trends and Country Responses. Washington, DC: World Bank.
5. Moliya vazirligi. (2023). O'zbekiston Respublikasining soliq siyosati konsepsiyasi (2023–2025 yillar). Toshkent: Moliya vazirligi.
6. Davlat soliq qo'mitasi. (2024). Elektron tijorat subyektlarining soliqqa tortilishi: amaliy qo'llanma. Toshkent: DSQ nashriyoti.
7. Azizov, B. (2022). "Raqamli iqtisodiyot sharoitida soliq siyosatini takomillashtirish muammolari va yechimlari." Iqtisodiyot va moliya, 3(61), pp.45–53.
8. Rakhimov, A. and Turgunova, N. (2023). "Elektron tijoratni fiskal boshqarishning zamonaviy mexanizmlari." Raqamli iqtisodiyot jurnali, 4(2), pp.27–35.
9. United Nations. (2021). Tax Challenges in the Digitalized Economy: A Policy Agenda for Developing Countries. New York: UN DESA.
10. PwC. (2020). Digital taxation: The global push for a fairer tax system. PricewaterhouseCoopers. Available at: <https://www.pwc.com> [Accessed 5 Jul. 2025].
11. Deloitte. (2021). Taxation of the digital economy – developments and country responses. Available at: <https://www2.deloitte.com> [Accessed 6 Jul. 2025].
12. IMF. (2019). Corporate Taxation in the Global Economy. IMF Policy Paper. Available at: <https://www.imf.org/en/Publications/Policy-Papers> [Accessed 5 Jul. 2025].
13. EY. (2020). How digital tax developments are reshaping global tax policies. Ernst & Young Global Ltd. Available at: <https://www.ey.com> [Accessed 6 Jul. 2025].
14. Sultonov, M. (2024). "Elektron savdo operatsiyalarini soliqqa tortishdagi xalqaro tajriba va milliy amaliyot." Soliq va audit, 2(90), pp.18–26.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
